

čine: Vranski trg, Piresce, Gomiljsko, Teharje, sv. Krištof, Topolsko, Skale, sv. Jurij, Griže, Tinje, Laporje, Hostnica, Verhole, Grizanje, Gornja Ložnica, Frauheim, Žavski trg, Pletrovšče, Branoclavsko, Podgradje, Stara cesta, Presika, Ruše, Smolnik, Cerkovca, sv. Peter pri Mariboru, Modraže, Hrastovec, sv. Florjan, Digoše, Mozirje (trg), Jarenina; občine: Verženska, Cvenska, Moravša, Godomerska, Bučkovska, Radoslavka, Kristanska, Panovsko, Cizanjevska, Trnovska, Lahonska, Bratonečka, Savska, Koračka, Št. Lorenc, Lembach, Ješenec, Loka, Morje, Kot, Gornjigrad (trg), Rečice (trg), okrajni odbor gornji-grajski, občina Kokarje, trg Reichenburg, občina Blanca, Bastec, Armesko, Gorica, Anže, Brezje, Senovo, Stolanik, Loka, Waigen, Polička, Ponkve, Pristava, okrajni zastop Šmarje, trg Ljubno, občina Cigelna, Šmartno, Frajhaim, Vojtina, Smerečno, Osel, Kalše, zgornja in spodnja št. jakobska Dolina, Ploderšice, Št. Janž, sv. Vid na Valdekom, sv. Janž pri Draberci, Otiška, Verhe, Zarazbor, Noršinska in Bolehneška, sv. Pavel pri Bolški, trg Braslovče.

V 17. seji dež. zbora se naznanjajo prošnje slovenskih občin, naj se vpelje slovenski jezik v šole in urade in se družijo slovenske dežele v narodno celoto. Prošnjam je pridjana zaupnica slovenskim poslancem in soglasje z interpelacijo. Sprejme se le z malimi premembami odborov nasvet o postavi za srednje in više šole gledé realk. V teh mora biti učni jezik tudi slovenski, ko bi bila realka na Slovenskem, sicer pa je le prosti učen predmet; obligaten je torej le tedaj, ko bi to stariši izrekoma zahtevali. — V 18. seji naznanja poslanec dr. Prelog interpelacijo zaradi ukaza glede ljutomerske šole. Dr. Vošnjak izroča 14 slovenskih adres. Noroča se deželni odboru, in daje pooblastilo, naj stopi s sosednimi kronovinami v dogovor, da bi si skupno napravile tri-razredno živino zdravilno šolo, in naj o tem poroča v prihodnji sesiji. Naroči se mu tudi, naj skrbi za to, da se bo v učiteljskih pripravniških v Gradcu in Mariboru obligatno moralo učiti kmetijstvo in gospodarstvo. — V 19. seji sporoča Waser v imenu peticijskega odbora o slovenskih in nemških adresah. On nasvetuje, da bi se položile na mizo v prostovoljni pregled vsem poslancem. Poslanca Herman in Vošnjak sta se krepko upirala temu predlogu in dokazala, da se po jasnih besedah adres to ne sme zgoditi. Dr. Vošnjak toraj nasvetuje „naj se vse adrese slovenskih trgov in občin, ktere zahtevajo vpeljavo slov. jezika v šole in urade in zedinjeno Slovensko od deželnega zbora predlože visoki vladi, da ona pozve želje in zahteve slovenskega naroda.“ Ker ta predlog ni obveljal, stavi gosp. Herman nasvet, „naj se v nemški jezik prestavijo vse slovenske adrese in še le potem se o njih sklepa.“ Ta predlog sprejme po hudem besedovanji večina deželnega zbora. — Slovenskih adres je bilo zopet oddanih 11. — V 20. seji so slovenski poslanci oddali 21 adres, od katerih (po „Slov. Nar.“) posebno krepko in odločno govore adrese občin Trnovske, Lahonske, Bratonečke, Savske in Kovačke ljutomerskega okraja in adrese občin mariborskega okraja. G. dr. Prelog bere interpelacijo zastran ljutomerske šole in uradovanja.

Podpiralo je to interpelacijo vseh 6 slovenskih poslancev. C. k. namestnik bar. Mecsery odgovori, da kar se tiče šol, on ne more te zapovedi ljutomerskega okrajnega glavarstva uničiti, ker je celo postavna (§. 19?) Kar se pa tega tiče, da okrajno glavarstvo slovenske vloge rešuje nemški, graja c. namestnik to postopanje in obljubi, da se ta krivica odpravi in da se na slovenske vloge tudi slovenski odpiše. — Na to se prične

obravnavo o meščanskih šolah. Dr. Vošnjak dokaže, da take šole po svoji napravi na nobeno stran ne zadostujejo, ker so nalašč tako osnovane, da učenci iz njih ne morejo stopiti v više šole. G. Herman živo podpira predlog, naj se brez pogoja dovoli Ptujčanom realgimnazij. Deželni zbor pritrdi temu, le poslanec marenberški prof. Oskar Schmid ne. Glasovanje zadnjega je napravilo občno začudenje in smeh. Smešno se je tudi po pravici mnogim zdelo, da ptujsko mesto gotovo zasluži, da se mu dopolni prošnja, ker je strašno „verfassungstreu.“ — V 21. seji je nasvetoval odbor, da se 1000 gld. obrne za prestavo nemškega „Steirischer Volksbote“ v slovenski jezik. Gosp. Lenček dokaže, da je ta list tako slabo vredovan, da ni vreden, da ga kdo bere, in nasvetuje, da se podeljuje ta podpora „Slovenskemu Gospodarju“ v Mariboru. Čeravno sta ta pravičen nasvet krepko podpirala narodnjaka slovenska gg. Herman in Vošnjak, vendar nobeden nemških poslancev ni za-nj glasoval. — Zopet so imeli priliko naši liberalci (!) se odlikovati s sirovimi napadi na slovenske narodne poslance, ko je dr. Vošnjak dokazal krivico, ktera se po volilnem redu okrajnih zastopov godi kmetu, in konečno nasvetoval, naj preiskuje to deželni odbor in v prihodnji sesiji sporočuje, da se odstranijo te nepravčnosti. Zopet se je oddalo 20 slovenskih adres, ktere strašno šipljejo in bodejo razjarene nasprotnike. — V 22. seji je bila debata o novi šolski postavi. Herman odgovori krepko Karneriju, ki se je bahal v tej debati, da on vé za prave želje Slovencev, ter pravi med drugim: „Svet se je že davno odvracal od liberalizma, ki se le goji z zaklanjem narodnosti, obropanjem deželnih pravic in žrenjem škofov in papeža.“ Adres se je oddalo v tej seji 13, v 22. pa 9. Slava narodnim občinam za njih krepko postopanje!

**Hrvaško.** Iz Zagreba. Hrvaški zbor, v katerem sedé s celó malo izjemko, le privrženci Rauchovi, je hotel poravnato z Magjari obhajati s slovesno bakljado, — ki pa se je prevrgla v svečanost Jelačićevem spominku. Čeravno so panduri razsvetljavo napovedali, je vendar bilo malo hiš razsvetljenih; bakljado pa so napravili samo najeti ljudje, med njimi mnogi bôsi; večina boljšega občinstva pa se je zbrala okoli spomenika Jelačića bana, kjer se je na klic „k Jelačićevem spominku!“ snidla tudi vsa druga poštena množica, kar je je bilo pri bakljadi. Slava-klici Jelačiću, Strosmajerju, Palackemu, Riegerju itd. so doneli in popevale so se narodne pesmi, med kterimi se je marsikak „pereat“ čul nasprotnikom.

**Ogersko.** — Po časniku „Szazadunk-u“ tudi ogerški škofje nočejo križem rok držati pri napadih sedanjega liberalizma.

**Špansko.** Punt je popolnoma zmagal; kraljica je bežala v Paris. Kdo vprihodnje posede kraljev prestol, ni še znano.

**Turško.** — Sultana so hoteli umoriti; vendar so k sreči zarotnike že poprej pozvedeli; mnogo so jih zaperli.

## Žitna cena

v Ljubljani 3. oktobra 1868.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 60 — banaške 5 fl. 26. — turšice 3 fl. 10. — soršice 3 fl. 60. — rži 3 fl. 20. — ječmena 2 fl. 80. — prosa 2 fl. —. — ajde 3 fl. 5. — ovsa 1 fl. 70 — Krompir 1 fl. —.

## Loterijne srečke:

V Trstu 30. sept. 1868: **46. 75. 38. 42. 13.**  
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 14. oktobra 1868.